

La nova construcció esdevindrà un espai interconnectat amb l'entorn universitari i obert a la ciutat, que donarà una nova fesomia a la Diagonal

La UPC presenta el projecte del futur Edifici L de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, al Campus Diagonal Sud

La Universitat Politècnica de Catalunya - BarcelonaTech (UPC) ha presentat, el 24 de febrer, el projecte del futur Edifici L de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB), un nou equipament de 16.000 m² que consolidarà el Campus Diagonal Sud de la UPC com un important pol d'innovació tecnològica i de coneixement.

El projecte preveu la construcció d'un edifici de nou plantes, en una torre de planta quadrada que s'eleva sobre el basament ja existent, on ara hi ha aules i laboratoris docents. D'aquesta manera es respectarà al màxim el patrimoni actual i es donarà continuïtat al conjunt de l'illa, que es completarà per la banda nord-oest, franquejada per l'avinguda Diagonal i el carrer Adolf Florensa.

El disseny és dels arquitectes Eduard Gascón i Elies Rull (TAC Arquitectes), Luis Alegre i Lluís Lloveres (A&LL) i TYPESA, amb la col·laboració de BBG+ Ecopenta, que han dibuixat un interior flexible, polivalent i modular, que es construirà amb criteris de sostenibilitat i eficiència energètica, i amb una imatge etèria.

El cost total de la intervenció s'ha calculat en 54 milions d'euros, 42 per l'obra i 12 per l'equipament. La UPC disposa el 2025 d'una partida pressupostària d'11 milions d'euros, 10 dels quals són de fons propis i 1 d'aportació anticipada de la Generalitat de Catalunya. En paral·lel s'està treballant des de fa més d'un any amb el Departament de Recerca i Universitats i el Departament d'Economia i Hisenda per establir el marc de finançament específic per a la construcció.

“Es tracta d'un projecte molt desitjat per la UPC. La Universitat tenia un compromís amb l'ETSEIB, un compromís que avui es comença a satisfer”, ha subratllat el rector, Daniel Crespo. “Hem fet un gran esforç per arribar fins aquí, i el continuarem fent per aconseguir dotar la UPC d'una infraestructura imprescindible per seguir oferint al nostre estudiantat i al personal els millors equipaments, i perquè els nostres estudis d'enginyeria segueixin sent referents”, ha conclòs.

La nova construcció s'adaptarà a l'entorn sense afectar les estructures preexistents, assegurant així la continuïtat de l'activitat acadèmica mentre durin les obres. Es construiran 20.000 nous metres quadrats en total, 16.000 dels quals corresponen a l'edifici nou (sobre rasant i el soterrani) i 4.000 metres quadrats a l'àmbit del pavelló adjacent (G).

Un cop entri en funcionament, l'edifici L acollirà l'activitat que ara es desenvolupa als edificis H i G de l'ETSEIB, que compta amb una comunitat de 4.000 persones. Posteriorment, es podrà dur a terme la **rehabilitació de les dues torres de l'edifici, tot un referent arquitectònic de l'arquitectura racionalista de la ciutat.**

Es tracta, doncs, d'un projecte concebut per establir una relació d'equilibri amb les torres de l'ETSEIB –que configuren una icona del Campus Diagonal Sud i de la zona universitària de Barcelona– i amb la marquesina de la façana principal, tot donant una nova fesomia a l'avinguda Diagonal.

Vista de la simulació del futur edifici L de l'ETSEIB des de la cantonada de l'avinguda Diagonal i el carrer Adolf Florensa, i perspectiva aèria de l'illa.

Versatilitat d'espais i eficiència energètica

A l'interior, la construcció de materials lleugers i el disseny flexible i modular de les aules i els espais comuns, juntament amb la ubicació estratègica del nucli vertical de comunicació, farà que la versatilitat de l'espai sigui màxima per acollir aules, laboratoris, despatxos, espais de treball i sales de reunions. L'Edifici L respon a les necessitats canviants de l'enginyeria industrial i compatibilitza amb les estructures preexistents, establint una relació amb el patrimoni arquitectònic i urbanístic de l'entorn.

Aquest enfocament afavorirà el treball en equip, la creativitat i la col·laboració entre la comunitat de l'ETSEIB, un centre docent de referència internacional en els estudis d'enginyeria, en els quals la formació pràctica representa actualment el 50% del programa acadèmic.

L'edifici generarà el 40 % de l'energia que consumirà, gràcies als panells fotovoltaics instal·lats a la façana i a la coberta, uns panells que, alhora, protegiran l'edifici de la incidència solar i que seran un element clau en la climatització de l'edifici.

Interconnexió entre la universitat i la ciutat: la gran illa del coneixement

A més, l'Edifici L esdevindrà un element de connexió entre la comunitat universitària i la ciutat, millorant la permeabilitat del Campus Diagonal Sud i potenciant el seu important paper com a pol d'innovació tecnològica de la ciutat.

Situat al sud de la Zona Universitària barcelonina, el Campus Diagonal Sud té el seu origen amb la constitució de la UPC (1971). Al llarg dels seus més de 50 anys d'història, la seva evolució ha vingut marcada pels constants reptes acadèmics, als quals s'ha adaptat amb un ferm compromís per la innovació. Així, el campus ha anat creixent tant en infraestructures com en oferta educativa i s'ha anat integrant a l'estructura de la ciutat.

Actualment, el Campus Diagonal Sud és un **gran nucli de coneixement** d'intensa activitat, integrat, a més de l'ETSEIB, per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), l'Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (EPSEB), la Facultat de Matemàtiques i Estadística (FME) i el Centre de Formació Interdisciplinària Superior (CFIS), així com per un elevat nombre de centres i instituts de recerca, i laboratoris universitaris de referència internacional.

A més a més, el caràcter universitari de la zona es reforça amb la presència de centres docents i de recerca de la UB.

El Campus Diagonal Sud ofereix, així mateix, un ampli ventall de possibilitats per a la vida universitària, amb el suport de biblioteques especialitzades, sales d'estudi, instal·lacions esportives, zones d'esbarjo, espais per al teixit associatiu i una seu del Centre Universitari de la Visió de la UPC.

Pacificació del carrer Pau Gargallo

A banda de ser un complex universitari, el Campus Diagonal Sud és un **referent patrimonial de l'arquitectura moderna**, amb construccions excepcionals. A més de l'ETSEIB, obra de l'arquitecte Robert Terradas i Via i de l'enginyer Vicente Alegre Núñez (pare de l'arquitecte Luis Alegre, que forma part de l'equip d'arquitectes que ha dissenyat el nou edifici), també destaquen l'edifici Coderch i la Biblioteca Oriol Bohigas de l'ETSAB. Avui, aquest Campus continua creixent, amb la perspectiva d'integrar-se encara més a la ciutat de Barcelona.

Un element vertebrador d'aquesta integració és **la pacificació prevista del carrer Pau Gargallo**, la qual contribuirà, d'una banda, a enfortir la interacció entre la comunitat del Campus i la ciutadania, generant un eix vertebrador de vida i d'interacció, un espai accessible i obert a tothom. De l'altra, contribuirà a projectar una nova imatge des de la Diagonal.

En aquest context, la proposta arquitectònica i urbanística de l'edifici L fixa les diferents **interconnexions, tant entre les quatre vies que envolten l'ETSEIB** (avinguda Diagonal i els carrers Adolf Florensa, Pau Gargallo i Pascual i Vila) com **amb la resta d'equipaments universitaris i urbans de l'entorn**, per configurar un ampli espai de relació a partir de la Plaça de l'Enginy, ampliada en el projecte respecte a la plaça existent actualment.

Característiques principals

Amb la construcció de l'Edifici L, la UPC reforça la seva posició com a referent en formació i en innovació tecnològica, en connexió amb la resta del campus universitari i amb la ciutat.

- **Ubicació:** Campus Diagonal Sud, UPC Barcelona. Illa de l'ETSEIB (avinguda Diagonal i carrer Adolf Florensa)
- **Arquitectes:** Eduard Gascón i Elies Rull (TAC Arquitectes), Luis Alegre i Lluís Lloveres (A&LL) i TYPESA, amb la col·laboració de BBG+ Ecopenta.
- **Superfície:** 14.100 m²
- **Sostenibilitat:** edifici energèticament eficient, amb un 40% d'autoproducció energètica
- **Funcionalitat:** espais flexibles per a docència, recerca i innovació
- **Cost total de la intervenció:** 54 milions d'euros
- **Imatges en alta resolució:** <https://media.upc.edu/projecte-edifici-L-ETSEIB>

Exposició del projecte i de la maqueta

Al vestíbul de l'ETSEIB s'ha inaugurat una exposició, que estarà oberta fins a finals del curs 2024-2025 **una maqueta del futur edifici L, així com una exposició del projecte**, amb plafons que contenen imatges i explicació detallada del projecte. Aquesta informació també es pot conèixer a través del **vídeo de presentació**: <https://youtu.be/kcLx3lciwI>

Sobre l'ETSEIB

En l'edifici actual de l'ETSEIB, amb 47000 m² construïts, i que es rehabilitarà un cop estigui en marxa l'edifici L, hi conviuen més de 3500 estudiants, més de 350 professors i professores integrats en 16 departaments i prop de 120 membres del personal tècnic, de gestió, d'administració i serveis.

És una escola amb un important volum de projectes internacionals (7,1 milions d'euros el 2024) i amb un gran nombre de convenis de cooperació educativa amb empreses (1.000 signats el curs 2023-2024).

L'ETSEIB va ser creada com a 'Escuela Industrial Barcelonesa' l'any 1851, després d'absorbir les càtedres tècniques i científiques que havia posat en marxa la Junta de Comerç des del 1769. Actualment, és un centre docent que combina la llarga tradició amb l'esperit de renovació i millora contínua, que l'han convertit en una de les escoles d'enginyeria de referència de l'Estat espanyol i a escala internacional.

L'ETSEIB imparteix, actualment, dos graus que s'ofereixen dins del Programa acadèmic de recorregut successiu (PARS), que vincula la realització d'un grau i un màster en l'àmbit de l'enginyeria a través de diferents itineraris amb la finalitat de reforçar la formació integral. També imparteix 15 màsters universitaris i dobles titulacions i coordina set programes de doctorat, amb 375 doctorands i doctorandes i 65 tesis llegendes el curs 2023-2024.

Forma enginyers i enginyeres amb un ampli espectre d'especialització en diverses àrees tecnològiques: automàtica, construcció, elèctrica, electrònica, energètica, informàtica, materials, mecànica, organització industrial, química, transports, logística, bioenginyeria, etc. Aquest ampli espectre se sustenta en una sòlida formació bàsica que possibilita un alt nivell d'especialització, tal com posa de manifest la presència de titulats i titulades sorgits d'aquesta Escola en l'avantguarda de la recerca tecnològica i en la gestió de grans empreses internacionals, de petites i mitjanes empreses i d'institucions públiques o privades.

Web de l'ETSEIB: etseib.upc.edu

Web dels estudis de doctorat: doctorat.upc.edu/ca/programes/